

Odpowiedź podsekretarza stanu w Ministerstwie Gospodarki - z upoważnienia ministra - na zapytanie nr 6477

w sprawie szczegółowych warunków przyjęcia przez rząd Donalda Tuska porozumienia z rządem Federacji Rosyjskiej oraz warunków podpisywanych na szczeblu biznesowym umów gazowych wynikających z przyjętego porozumienia

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na pismo z dnia 27 listopada 2009 r. (znak: SPS-024-6477/10), przy którym przesłane zostało zapytanie pana posła Dawida Jackiewicza oraz grupy posłów w sprawie szczegółowych warunków przyjęcia przez rząd porozumienia z rządem Federacji Rosyjskiej, przedstawiam poniższe informacje w sprawie poruszanej przez pana posła.

1. Czy prawdą jest, że PGNiG SA odbierał w tym roku gaz ziemny bez pisemnej podstawy kontraktowej?

Nie.

2. Czy został zmieniony punkt odbioru gazu ziemnego dla odbiorców z granicy polsko-niemieckiej (wewnątrz UE) na granicę polsko-białoruską (zewnątrzną granicę UE)?

Zmiana punktu odbioru gazu ziemnego z gazociągu jamalskiego leży poza kompetencjami zarówno rządu RP, jak i PGNiG SA. Należy podkreślić, że punktem odbioru gazu z gazociągu jamalskiego dla PGNiG jest punkt na granicy polsko-białoruskiej - Kondratki. Innymi punktami odbioru gazu ziemnego, który jest dostarczany w ramach kontraktu jamalskiego, są: Wysokoje i Tietierowka (granica polsko-białoruska) oraz Drozdowicze (granica polsko-ukraińska).

3. Czy w nowym kontrakcie do 2037 r. obowiązuje jedna formuła cenowa na cały wolumen gazu?

Negocjacje międzyrządowe nie dotyczyły formuły cenowej na dostawy gazu. Wg informacji Ministerstwa Gospodarki będzie obowiązywać jedna formuła cenowa z możliwością renegotjacji przez strony. W latach 2010-2014 uzgodniony został na poziomie korporacyjnym mechanizm upustu cenowego.

4. Czy została zmieniona formuła cenowa na zakup gazu ziemnego obowiązująca od 2006 r.?

Nie, jednak zgodnie z zapowiedziami jeszcze w tym roku PGNiG przygotowuje się do wznowienia rozmów z Gazprom Exportem na temat warunków cenowych dostaw gazu do Polski.

5. Czy zdolność przesyłowa gazociągu jamalskiego na odcinku polskim została w całości zakontraktowana?

Nie.

6. Czy w umowie przesyłowej pomiędzy EuRoPol Gaz SA a OAO Gazprom Eksport, która ma obowiązywać do 2045 r., jest zapisana bezwzględnie obowiązująca zasada "ship or pay"?

7. Jeżeli tak, to czy klauzula "ship-or-pay" obowiązuje dla całego zakontraktowanego wolumenu?

8. Czy cena za tłoczenie gazu i stawka odszkodowawcza za brak tłoczenia gazu jest taka sama?

Odpowiedź na pytania 6-8:

Zgodnie z obowiązującą taryfą EuRoPol Gaz SA, która jest zatwierdzana przez prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, opłata stała stanowi ok. 80%, a opłata zmienna ok. 20%. Szczegóły obowiązującej taryfy EuRoPol Gaz SA w załączeniu*).

9. Czy zakontraktowanie przepustowości gazociągu jamalskiego do 2045 r. przez OAO Gazprom Eksport podczas ostatnich negocjacji jest zgodne z prawem unijnym (zasada TPA, procedury open-season itp.)?

Tak. Stanowisko ministra gospodarki dotyczące zgodności polsko-rosyjskiego porozumienia międzyrządowego z prawem unijnym zostało przedstawione w związku z wątpliwościami ministra spraw zagranicznych (kopia w załączeniu)*).

10. Czy z kontraktu jamalskiego została wykreślona zasada "take or pay"? W czasie negocjacji porozumienia międzyrządowego ze stroną rosyjską nie była podejmowana tematyka zasady "take or pay", ponieważ jest ona zawarta w kontraktach handlowych. W chwili obecnej nie został jeszcze zawarty aneks do kontraktu jamalskiego. Prawdopodobnie zasada ta zostanie utrzymana w aneksie do kontraktu na tym samym poziomie, co w obecnie obowiązującym kontrakcie pomiędzy spółkami. Warto podkreślić, że zasada ta jest standardem w umowach gazowych zarówno krótko-, średnio-, jak i długoterminowych.

11. Czy w kontrakcie jamalskim została zniesiona klauzula o zakazie reeksportu rosyjskiego gazu przez PGNiG SA w wyniku negocjacji?

Nie, będzie przedmiotem osobnych negocjacji pomiędzy spółkami.

12. Czy w wyniku ostatnich negocjacji zwolnienie z zasady "take or pay" zostało utrzymane na dotychczasowym poziomie w kontrakcie jamalskim (tzw. elastyczność)?

Tak, odpowiedź jak na pytanie nr 10.

13. Czy prawdą jest, że w kontraktach obowiązujących np. między przedsiębiorstwami niemieckimi lub włoskimi i OAO Gazprom Eksport nie ma klauzul o zakazie reeksportu gazu rosyjskiego?

Tak, wedle naszej wiedzy klauzula o zakazie reeksportu została zniesiona w kontraktach z ENI, E-ON-RuhrGas i OMV, ale nie są znane szczegóły tych kontraktów.

14. Czy ostatnio wynegocjowany kontrakt spełnia warunki rozporządzenia § 1 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 października 2000 r. w sprawie minimalnego poziomu dywersyfikacji dostaw gazu z zagranicy?

Tak. W pytaniu jest mowa o kontrakcie, Ministerstwo Gospodarki nie bierze udziału w negocjowaniu kontraktu na dostawy gazu tylko w negocjacjach porozumienia międzyrządowego. W porozumieniu tym jest mowa o dostawach rosyjskiego gazu ziemnego i/lub innego pochodzenia do Rzeczypospolitej Polskiej.

15. Czy to strona polska była autorem propozycji przedłużenia kontraktu jamalskiego z 2022 r. do 2037 r.?

Tak. Przedłużenie dostaw gazu ziemnego do Polski do 2037 r. jest bezpośrednio związane z porozumieniem co do wydłużenia gwarancji eksploatacji przez stronę rosyjską polskiego odcinka gazociągu Jamał - Europa Zachodnia oraz zawartym ze stroną rosyjską kompromisem co do poziomu taryf na przesył surowca tą trasą. Porozumienie o przedłużeniu kontraktu na dostawy gazu ziemnego do 2037 r. stanowi zatem element pakietu porozumień, w szczególności gwarantujących utrzymanie przez kolejne 27 lat statusu Polski jako kraju tranzytowego, co jest ważnym elementem bezpieczeństwa energetycznego kraju w zakresie dostaw gazu ziemnego.

16. Czy rządy Niemiec, Francji lub Włoch podpisały z rządem Federacji Rosyjskiej na szczeblu rządowym porozumienie, na podstawie którego gwarantują odbiór ściśle określonego wolumenu gazu ziemnego od Gazpromu w ściśle określonym czasie?

Ministerstwo Gospodarki nie ma szczegółowej wiedzy na temat istnienia porozumień międzyrządowych Federacji Rosyjskiej z rządami Niemiec, Francji lub Włoch.

17. Czy Urząd Komitetu Integracji Europejskiej wydał opinię na temat zgodności z prawem UE międzyrządowego protokołu dodatkowego do porozumienia między rządem Rzeczypospolitej Polskiej a rządem Federacji Rosyjskiej o budowie systemu gazociągów dla tranzytu gazu rosyjskiego przez terytorium RP i dostawach gazu rosyjskiego do RP?

Ministerstwo Spraw Zagranicznych do dnia 9 kwietnia 2010 r. nie wydało takiej opinii. Warto podkreślić, że przedstawiciele Ministerstwa Spraw Zagranicznych brali czynny udział w negocjacjach porozumienia międzyrządowego ze stroną rosyjską i mieli możliwość zgłaszania swoich uwag.

18. Czy zatwierdzony protokół dodatkowy do porozumienia między rządem Rzeczypospolitej Polskiej a rządem Federacji Rosyjskiej o budowie systemu gazociągów dla tranzytu gazu rosyjskiego przez terytorium RP i dostawach gazu rosyjskiego do RP jest zgodny z prawem Unii Europejskiej?

Tak, szczegółowa odpowiedź tak jak w przypadku pytania nr 9.

19. Czy prezes Rady Ministrów lub minister spraw zagranicznych prowadzili oficjalne rozmowy w 2009 r. z przedstawicielami Niemiec lub Francji na temat możliwości zakupu gazu ziemnego od zachodnich spółek z gazociągu jamalskiego (tzw. swap)?

Rozmowy na temat możliwości zakupu gazu ziemnego od zachodnich spółek z gazociągu jamalskiego były prowadzone przez PGNiG SA, jednak nie zakończyły się sukcesem.

20. Czy przyjętą zasadą w nowym modelu zarządzania EuRoPol Gaz SA ma być zasada jednomyślności przy podejmowaniu uchwał przez zarząd spółki?

Tak.

21. Czy w nowym modelu zarządzania EuRoPol Gaz SA do reprezentacji spółki potrzebny jest przynajmniej jeden członek zarządu ze strony rosyjskiej (tzw. reprezentacja krzyżowa)?

Tak.

22. Czy strona polska wyraziła zgodę na odstąpienie w dokumentach korporacyjnych EuRoPol Gaz SA od zasady decydującego głosu prezesa zarządu wskazywanego przez stronę polską?

Tak, strona rosyjska wyraziła natomiast zgodę na odstąpienie w dokumentach korporacyjnych EuRoPol Gaz SA od zasady decydującego głosu przewodniczącego rady nadzorczej.

23. Czy Zarząd EuRoPol Gaz SA dochodził roszczeń od OAO Gazprom Eksport za nieopłacony przesył gazu ziemnego przez terytorium RP w latach 2007-2009?

Tak.

24. Czy organy korporacyjne EuRoPol Gaz SA zobowiązały się do odstąpienia lub odstąpiły od dochodzenia roszczeń od OAO Gazprom Eksport za przesył gazu ziemnego przez terytorium RP w latach 2006-2009?

Tak, zgodnie z treścią porozumienia międzyrządowego strony przyjmują do wiadomości, że EuRoPol Gaz SA i OAO Gazprom Eksport uregulowały kwestie sporne dotyczące opłat za zrealizowane w okresie 2006-2009 usługi przesyłowe gazu ziemnego przez terytorium Polski.

25. Czy prawdą jest, że PGNiG SA w latach 2010-2011 zamówił mniejszy wolumen gazu ziemnego, aniżeli wynikające z nowego kontraktu jamalskiego 11 mld m³ surowca (GOST)?

Zgodnie z treścią porozumienia międzyrządowego dostawy będą realizowane w wielkości (GOST): 2010 r. - 9,7 mld m³, 2011 r. - 10,5 mld m³. Przy czym wielkości te należy uważać za maksymalne z możliwością zmniejszenia, zgodnie z zasadą take or pay.

26. Czy PGNiG SA planuje reeksport gazu rosyjskiego?

27. Czy PGNiG SA planuje eksport gazu ziemnego?

28. Czy PGNiG SA planuje eksport gazu ziemnego wydobywanego w kraju?

Odpowiedź na pytania 26-28 - zgodnie z oświadczeniem PGNiG SA:

Strategia PGNiG zakłada aktywny udział spółki w handlu gazem na rynkach innych krajów niż

Polska. PGNiG będzie na tych rynkach zarówno kupować, jak i sprzedawać gaz, również część gazu będącego przedmiotem obrotu na terenie RP może podlegać wywozowi poza granice kraju i sprzedaży.

29. Czy eksport gazu krajowego wpłynie na podwyżkę ceny gazu dla odbiorców w Polsce?

Odpowiedź na pytanie uwarunkowana jest czynnikami zewnętrznymi, tj. przede wszystkim kursem dolara i ropy naftowej oraz polityki taryfowej, jaka prowadzona będzie w okresie, kiedy eksport byłby dokonywany.

30. Czy prawdą jest, że wysokość podatku od nieruchomości, płaconego przez podmioty gospodarcze (np. EuRoPol Gaz SA, PGNiG SA, Gaz-System SA), jest niezależna od wyników działalności, w tym stopnia wykorzystania infrastruktury?

Tak, zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844, z późn. zm.) opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają następujące nieruchomości lub obiekty budowlane m.in. budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Zgodnie z art. 5 ust. 3 stawka podatku wynosi 2% od ich wartości.

31. Wysokość podatku dochodowego EuRoPol Gaz SA uzależniona jest od dochodu spółki (nadwyżka sumy przychodów minus koszty ich uzyskania). Czy ustalenie zysku netto EuRoPol Gaz SA na stałym poziomie 2% rocznie wpływa na uszczuplenie przyszłych przychodów dla Skarbu Państwa?

Ustalenie zysku netto EuRoPol Gaz SA na stałym poziomie zagwarantuje stałe przychody dla Skarbu Państwa. W ostatnich latach, w związku z brakiem zgody pomiędzy polskimi i rosyjskimi przedstawicielami Zarządu EuRoPol Gaz SA w zakresie polityki taryfowej za usługi przesyłowe, zysk netto spółki cechowała duża zmienność - w 2008 r. spółka osiągnęła stratę netto na poziomie 112 mln zł, zatem nie został odprowadzony podatek dochodowy.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu

Joanna Strzelec-Łobodzińska

Warszawa, dnia 12 kwietnia 2010 r.